

คำวินิจฉัยของ นายจุมพล ณ สงขลา ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๓๒/๒๕๔๓

วันที่ ๗ กันยายน ๒๕๔๓

เรื่อง ประธานรัฐสภาส่งความเห็นของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ กรณีคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. มีอำนาจแปรญัตติเพิ่มเติมรายการหรือจำนวนในรายการของร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ๑ ได้หรือไม่

ประธานรัฐสภาเสนอเรื่องพร้อมความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญว่า นายอดิศร เพียงเกษ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กับคณะ จำนวน ๔๒ คน ได้มีหนังสือถึงประธานรัฐสภา เพื่อขอให้ส่งความเห็นให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่า คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. มีอำนาจแปรญัตติเพิ่มเติมรายการหรือจำนวนในรายการของร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ได้หรือไม่ สืบเนื่องจากเรื่องดังกล่าวมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนหนึ่งมีปัญหาสงสัยในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. สภาผู้แทนราษฎร ว่าการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ในขั้นตอนการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญ คณะกรรมการวิสามัญและกรรมการ ที่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จะแปรญัตติเพิ่มเติมรายการหรือจำนวนในรายการของร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ได้หรือไม่ เพราะว่าเมื่อสภาผู้แทนราษฎรมีมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. แล้ว และคณะกรรมการวิสามัญไปพิจารณาปรับลดงบประมาณของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจลงจากวงเงินที่ตั้งงบประมาณไว้ ต่อจากนั้นก็จะมีส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจเสนอค่าของงบประมาณเพิ่มเติมในขั้นตอนพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญอยู่เสมอ จึงเป็นปัญหาที่มีข้อสงสัยว่า

๑. ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจจะเสนอค่าของงบประมาณเพิ่มเติมโดยตรงต่อคณะกรรมการวิสามัญได้หรือไม่

๒. คณะกรรมการวิสามัญจะยกค่าของงบประมาณเพิ่มเติมของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจขึ้นพิจารณาได้หรือไม่

๓. กรรมการ ทั้งที่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและมีได้เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จะเสนอให้คณะกรรมการวิสามัญ พิจารณาคำของงบประมาณเพิ่มเติมของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจได้หรือไม่

๔. คำของงบประมาณเพิ่มเติมของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจจะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อนหรือไม่

๕. กรรมการแต่ละท่านไม่ว่าจะเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือไม่ จะมีสิทธิขอแปรญัตติเพิ่มเติมรายการหรือจำนวนในรายการของร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ๑ ได้หรือไม่

ประธานรัฐสภาได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ปัญหาดังกล่าวก่อให้เกิดข้อขัดแย้งทางความคิดและเป็นข้อสงสัยในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. สภาผู้แทนราษฎร และเป็นปัญหาอันเกี่ยวข้องโดยตรงกับการปฏิบัติหน้าที่ของสภาผู้แทนราษฎรตามที่รัฐธรรมนูญได้กำหนดไว้ จึงอาศัยอำนาจตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๖๖ ส่งเรื่องพร้อมความเห็นเพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย เพื่อเป็นบรรทัดฐานต่อไป

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ คณะกรรมการวิสามัญ กรรมการ ทั้งที่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและมีได้เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ล้วนมิใช่องค์กรตามรัฐธรรมนูญทั้งสิ้น ส่วนปัญหาที่ประธานรัฐสภาเห็นว่าก่อให้เกิดข้อขัดแย้งทางความคิดและเป็นข้อสงสัยอันเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ๑ ตามที่เสนอมานั้น ก็ไม่ปรากฏว่าจะขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘๐ หรือบทบัญญัติอื่นใด จึงเป็นเพียงการปรึกษาหารือว่าจะกระทำหรือไม่เมื่อรัฐธรรมนูญมิได้บัญญัติห้ามไว้เท่านั้น ทั้งปัญหาที่มีข้อสงสัยตามคำร้อง ก็ยังมีได้ถูกโต้แย้งคัดค้านจนเกิดเป็นรูปธรรมขึ้นในขณะนี้แต่อย่างใด ซึ่งหากศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยไปในทางใดทางหนึ่ง ก็อาจกระทบต่ออำนาจหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดังกล่าว รวมทั้งคณะรัฐมนตรีหรือรัฐบาล ซึ่งเป็นผู้จัดทำงบประมาณด้วย เท่ากับว่าศาลรัฐธรรมนูญเป็นผู้วางกฎระเบียบในเรื่องเหล่านั้นเสียเอง ซึ่งน่าจะไม่ถูกต้องและไม่อาจกระทำได้ เมื่อปรากฏว่าปัญหาตามคำร้องมิใช่กรณีตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘๐ วรรคหก และมีใช้กรณีมีปัญหาเกิดขึ้นเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรต่างๆ ตามรัฐธรรมนูญ ดังที่วินิจฉัยมาแล้ว จึงไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญที่จะรับพิจารณาวินิจฉัย ตามนัยของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖

อาศัยเหตุผลดังกล่าว จึงวินิจฉัยให้ยกคำร้องของประธานรัฐสภา

นายจุมพล ณ สงขลา

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ